

[Gert Petersen]

misk og militær konfrontation eller ved accept af principperne om international lighed og global økonomisk udligning? Det spørgsmål er langt mere afgørende end Afghanistan-spørgsmålet. Der optræder russerne som amerikanerne, men bemærk, at selv de revolutionære islamiske regeringer som f. eks. Irans vender deres vrede lige så meget mod Sovjet som mod USA. De er nemlig mod enhver form for overherredømme.

Dog skal man ikke lusket tro, at man så kan udnytte den tredje verden til Vestens fordel i Vest-Øst-konflikten. Disse lande nægter at være brikker. Carter tog grundigt fejl, da han sendte Muhammad Ali til Afrika for at slå mønt af Afghanistaninvasionen. Muhammad Ali måtte for en gangs skyld erkende, at han alligevel ikke var den største, og han måtte beskæmmet vende tilbage til USA.

Men Nord-Syd-konflikten kan blive til en tændsats for en skæbnesvanger optrapning af Vest-Øst-konflikten, for det er primært den vestlige verden, den tredje verden gør oprør imod, af den enkle årsag, at det er os her i Vesten, som holder det meste af den tredje verden i vores økonomisk-politiske jerngreb og dominans. Derfor søger den tredje verdens folk hjælp dér, hvor de kan få den, og det er i reglen Sovjetunionen. Og dermed rummer Nord-Syd-konflikten i sig kimen til en skæbnesvanger udvikling i Vest-Øst-konflikten.

Og hvad gør så Danmark? Ja, jeg har et meget godt aktuelt eksempel: situationen i Sydkorea i øjeblikket. Her er folket gået til en meget bred opstand mod et regime, som opretholdes af USA, nogenlunde den samme situation, som vi havde i Iran, og det oven i købet netop på et tidspunkt, hvor dansk industri er i gang med et stort handelsfremstød derude, hvor Industrirådets formand nu kan få lejlighed til at tale til de oprørske masser – det er vel nok ikke det, han er taget derud for – og hvor det vistnok mere skyldes held end forstand, at dronningens mand, prins Henrik, ikke i øjeblikket er i Sydkorea, sådan at han dér kunne lade sin glans skinne på de diktatorer, som nu står for fald derude.

Det er altså situationen belyst med et helt enkelt aktuelt eksempel, og det hænger sammen med, at Danmark sejler med i USAs konvoj. Vi gør det tøvende og slingrende, det skal erkendes, men vi er med i konvojen. Og

den styrer mod et minefelt, der er skabt af Vestens egen grådighed og iver efter at fastholde sin rigdom og dominans. I stedet burde vi slå ind på en kurs, der bygger på ægte solidaritet med den tredje verden. Der er ansatser hertil, det erkender jeg. Der er da vestlige lande, hvis generalieblad er langt dårligere i den henseende end Danmarks, men det er ikke nok.

Udenrigsministeren har jo læst Brandt-rapporten, forstår jeg, og han er glad for den, og det er jeg også, men Brandt-rapporten er netop det diametrale modstykke til den Porkerrapport, jeg omtalte tidligere, og det er desværre Porkerrapporten og ikke Brandt-rapporten, der øver indflydelse på USAs og dermed Danmarks faktiske udenrigspolitik. Det ville være en slags revolution, hvis den i øvrigt ikke særlig revolutionære Brandt-rapport blot blev lagt til grund for dansk udenrigspolitik. Og det ville betyde praktiske tiltag med hensyn til en konkret udjævning af den globale ulighed, men det ville også betyde en koncentreret indsats mod den afgørende hindring for denne udjævning, nemlig rustningskapløbet, som nu årligt beslaglægger værdier til langt over 2.000 mia kr. En koncentreret indsats mod rustningskapløbet, ja, her rækker ønsker og kønne ord ikke langt. Vi må gå sammen med andre små og mellemstore stater og presse de 4, 5 eller 6 stormagter, der sammen tegner sig for $\frac{1}{3}$ af oprustningen.

Lad mig til slut pege på 3 områder, hvor man kan udøve et sådant pres:

For det første atomoprustningen i Europa. Den ulykkelige NATO-beslutning i december 1979, der blev taget mod den danske regerings vilje – det går jeg da ud fra – må omgøres. Bresjnevs forhandlingstilbud fra oktober må tages alvorligt, og om nødvendigt må NATO-beslutningen suspenderes klart og utvetydigt med henblik på at få forhandlinger i gang om gensidige reduktioner – jeg siger: gensidige reduktioner – af atomvåben i Europa.

For det andet: Danmark skal ikke deltage i eller lette amerikanske eventyr i Iran og de arabiske lande. Vores forsyning med råstoffer skal ikke sikres ved militære erobringstogter og indblanding, men skal sikres på grundlag af økonomisk ligeberettigelse mellem staterne.